
25 GODINA PRIVATNIH ELEKTRONIČKIH MEDIJA U HRVATSKOJ

ZORAN KOVAČIĆ – NEVEN ŠANTIĆ, *25 godina privatnih elektroničkih medija u Hrvatskoj*, Voice of media d.o.o., Zagreb 2019., 239 str.

Jedan od nesumnjivih procesa globalizacije jest digitalizacija svega što nas okružuje. Tako smo svjedočili pojavi interneta te ostalih informatičko-tehnoloških dostignuća, u jeku čega je svaka sfera života doživjela stanovitu promjenu. Elektronički mediji samo su jedna od djelatnosti koje su doživjele revolucionarne promjene, a njihova današnja društvena uloga uvelike se razlikuje od nekadašnje, kao i njihov utjecaj. Dakako, mediji su oduvijek bili važan faktor oblikovanja javnoga mnijenja i djelovanja, a danas su, u doba digitalizacije, njihova uloga i važnost izraženije nego ikad prije. Stoga danas elektronički mediji preuzimaju vodeću ulogu u oblikovanju cjelokupne društvene misli te shvaćanja i pogleda na sve ono što nas okružuje.

Na koji su se način elektronički mediji u Hrvatskoj stvarali, oblikovali i stasali, prikazali su autori Kovačić i Šantić u svojem prvom izdanju knjige *25 godina privatnih elektroničkih medija u Hrvatskoj*, nakladnika *Voice od media*, izdanoj 2019. godine. Knjiga broji 239 stranica, a sastoji se od 27 poglavlja. Knjiga, osim formalnih poglavlja, uključuje predgovor, recenziju te neformalna četiri poglavlja pri kraju knjige u kojima se navodi detaljan popis medijskih nakladnika s obzirom na vrstu elektroničkih medija.

Poglavlja su sastavljena tako da govore o zasebnim temama, odnosno medijskim pojavnostima i vezanim događanjima u kronološkom slijedu¹, točno onako kako su tekli, stoga knjiga jasno prikazuje elektroničke medije u Hrvatskoj od začetaka pa sve do danas – u cjelokupnome panoramskom zahvatu. S obzirom na smjer i način proučavanja jasno

¹ Knjiga je tvrdoga uveza, a korice su ukrašene svojevrsnim „genealoškim“ stablom koje daje naznaku kako su teme obrađene – kronološki – te kakvi su bili nastanak i put elektroničkih medija u Hrvatskoj.

možemo reći da se sustavno proučavaju radio, televizija te internet u njihovu kronološkom razvoju, a, navodeći primjere *Foruma 21* i *Radija 101*, obrađeni su i problemi i(li) pitanja slobode i neovisnosti medija, od onda pa sve do danas.

U brojnim poglavljima autori kroz medijsku prizmu prikazuju i daju cjelokupan pregled i promjenu društveno-zakonodavnoga aparata, uz što iščitavamo neke od najbitnijih tema:

- kako se od medijskih monopola stvarao pluralizam medija te kako smo dobili neovisne televizije
- put privatnih medija, lokalnih televizija te današnji problemi
- pojava raznih zakona o telekomunikacijama te reguliranje autor-skih prava
- pojava i razvoj *web*-portala i društvenih mreža
- pojava udruga i osnivanje krovnih medijskih institucija
- o današnjim medijima te pogled u budućnost.

Autorski par Kovačić–Šantić u ovoj je knjizi kronološki prikazao pojavnost i razvitak elektroničkih medija od začetaka pa sve do danas, pritom uzimajući u obzir složenu društveno-političku situaciju te razna zbivanja koja su tekla usporedno s razvijanjem i stasanjem medijske mreže u nas – one koja je bila nadomak ostalih europskih promjena i trendova unutar medija. Sustavnim prikazom i opisom sastavljen je cjelokupan hrvatski elektroničko-medijski mozaik. Na temelju toga knjiga je nesumnjivo velik doprinos području (elektroničkih) medija, novinarstvu te srodnim područjima, a daje jasnu i cjelovitu medijsku sliku i otvara put novim istraživanjima i proučavanjima.

Osim onima koji su novinarske struke ili se bave kojim područjem medija, knjiga se preporučuje i svima onima koji su željni znati više o nastanku i oblikovanju jedne bitne društvene djelatnosti u svome punom zamahu, s raznim utjecajima i izazovima koje je nosila i onima koji tek dolaze.

ERVIN PAVLEKOVIĆ
e.pavlekovic@gmail.com